

**ULUSLARARASI ELEKTRONİK
HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji GeliŐtirme
Dairesi Başkanlığı**

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

Temmuz 2017

SAYI: 116

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	2
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	6
ALMANYA.....	6
İNGİLTERE	11
FRANSA	12
HOLLANDA	14
İTALYA.....	14
İSVEÇ.....	16
İSPANYA.....	16
FİNLANDİYA	17
DANİMARKA	21
ABD	22
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	25
GSMA.....	25
BEREC	26
3. AB SAYISAL TEK PAZARI.....	28

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin gündemlerini takip ederek tecrübelerinden istifade etmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yer alan belli başlı ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmeler ve sektöre yönelik düzenlemeleri esas alınarak derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve Kurumumuz internet sayfasından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bülten kapsamında; bazı Avrupa ülkelerinin incelenmesinin yanı sıra, elektronik haberleşme piyasası, genişbant, bulut bilişim, yazılım hizmetleri, açık internet, güvenlik, gelişen teknolojiler ve gelecekte internet başlıkları altında Avrupa Birliği’nde (AB) yaşanan teknolojik ve düzenleyici gelişmeler, özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ABD ve Japonya gibi ülkelerdeki ilerlemeler ve uluslararası kuruluş ve birliklerdeki teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda; 2017 yılı Temmuz ayı bülteninde Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, İtalya, İsveç, İspanya, Finlandiya, Danimarka ve ABD’deki gelişmeler incelenmiş, uluslararası kuruluşlardan GSMA (GSM Association, GSM Birliği), BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications, Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu) tarafından hazırlanan raporlar özetlenmiş ayrıca AB’de AB Sayısal Tek Pazarı başlığı altında yaşanan gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International’ın “Country Updates”, “Telecommunications Flashes” bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2017 yılı Temmuz ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya Federal Ulaştırma ve Sayısal Altyapı Bakanlığı 12 Temmuz 2017 tarihinde Almanya'nın Gigabit Toplumu stratejisine dayalı olan 5G stratejisini kamuoyuna duyurmuştur.
- Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA, yerleşik işletmecinin (Telekom Deutschland) 2017 Ocak – 2018 Aralık dönemi boyunca uygulayacağı sabit çağrı başlatma/sonlandırma ücretlerine ilişkin olarak Avrupa Komisyonu'nun konuyla ilgili kararını geri çekmesi yönündeki tavsiyesini dikkate almayarak sabit çağrı sonlandırma ücretini 0,1 Avro-sent/dk olarak belirlemiştir.
- BNetzA 31 Temmuz 2017 tarihinde aldığı kararlarla toptan erişim ürünleri olan Düzey 2 Veri Akış Erişimi (Layer 2 Bitstream Access, L2-BSA) ve KVz-AP (Sanal sayısal ağın paylaşımına açılmasının Alman versiyonu) konularındaki bazı hususları netleştirmiştir.
- İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, 5G'ye yönelik yapacağı frekans tahsisinin kriterlerini açıklamıştır.
- OFCOM, hazırladığı hizmet kalitesi raporundaki verileri görsel olarak ve oldukça basit olarak karşılaştırma imkânı veren hizmetini kamuoyu ile paylaşmıştır.
- Fransız Düzenleyici Kurumu ARCEP, fiber konusunda yaptığı piyasa analizinin sonuçlarını açıklayarak bundan sonraki yol haritasını duyurmuştur.
- ARCEP, Avrupa Birliği mevzuatı çerçevesinde Mobil Uydu Hizmetleri konusunda seçilmiş kuruluşlardan INMARSAT'ın uçuş sırasında internet hizmeti vermesi için, yere röle kulesi kurması konusunda bir raporu yayımlamıştır.
- ARCEP, mobil işletmecilerin Haziran 2017 sonunda dolan kapsama yükümlülükleri ile ilgili sonuçları yayımlamıştır.
- Hollanda yüksek mahkemesi, Hollanda Düzenleyici Kurumu ACM'nin telekomünikasyon şirketi KPN'nin şebekesinin açık kalması ile ilgili kararını açıklamıştır.
- İtalya Düzenleyici Kurumu AGCOM, uluslararası ses, SMS ve veriler için uygulanan perakende dolaşım ücretlerinin 15 Haziran 2017 tarihinde AB tarafından iptal edilmesinin ardından, işletmecilerin yeni kurallara uyup uymadığını yakından izleyeceğini bildiren bir basın açıklaması yayımlamıştır.

- AGCOM, rekabet kurumu ve veri koruma kurumu yetkilileri ile birlikte, büyük miktardaki kullanıcı verilerini edinmek ve otomatik olarak analiz etmek amacıyla ortak bir sektör araştırması başlatmıştır.
- İsveç kablo şirketi Com Hem, 2017 yılının ikinci çeyreğinde 200.000 haneyi daha kablo ağına bağlayarak toplamda 2.6 milyon aboneye ulaşmıştır.
- İspanya Anayasa Mahkemesi, 6 Temmuz 2017'de İnternet Servis Sağlayıcılara (İSS) uygulanan Katalan vergi oranının anayasaya aykırı ve geçersiz olduğunu tespit etmiştir.
- Finlandiya'da Fi uzantılı alan adlarının sayısı, yeni tescil-kayıt modelinin kabul edilmesinin ardından Haziran ayı itibarıyla artarak 430.000'e ulaşmıştır.
- Finlandiya'da gönderilen mektup sayısındaki azalma devam etmiş olup, düşüş bir önceki yıla göre % 7 olarak gerçekleşmiştir.
- Finlandiya'da genişbant, telefon, televizyon ve radyo hizmetlerinden telekomünikasyon işletmecilerinin elde ettikleri ciro 2016 yılında yaklaşık % 2 oranında artmıştır.
- Danimarka Düzenleyici Otoritesi coğrafi olarak farklılaştırılmış fiber erişim önlemlerini ve kablo erişim yönetmeliğini kaldırmayı önermektedir.
- ABD teknoloji devlerinden biri olan Microsoft ABD'nin kırsal kesimlerinde genişbant hizmetlerini geliştirmek için "Beyaz Alan" adı verilen ve UHF televizyon bantları arasındaki kullanılmayan boş frekansları tanımlayan alanı kullanmak konusundaki planını kamuoyuyla paylaşmıştır.
- ABD'nin Cincinnati Bell Hawaii eyaletinde hizmet vermekte olan Hawaiian Telcom ile tam bir birleşmeye gideceğini ifade etmiş olup bu birleşme için 650 milyon ABD doları para ödeyecektir.
- Kanada merkezli Cogeco Communications firmasının ABD'de yer alan grup şirketlerinden biri olan Atlantic Broadband, Harron Communications firmasının MetroCast markası adı altında hizmet veren tüm kablo sistemlerini satın almıştır.
- GSMA Intelligence firması Sahra Altı Afrika Mobil Ekonomi Raporunu yayımlamıştır.
- BEREC Başkanı Sebastien Soriano 17 Temmuz tarihinde Karadağ'ın Kotor kentinde gerçekleştirilen "Sayısal Doğumlu Medya Karnavalı" (the Digital-born Media Carnival) etkinliğine katılmıştır.

- Avrupa Komisyonu Avrupa'da gelecek nesil veri altyapısı ve bilgi işlem sistemlerinin gelişimini destekleyecek Avrupa'nın tamamını kapsayacak HPC yüksek hızlı bilgisayar girişimi için istişare sürecini başlatmıştır.
- AB'de roaming ile ilgili hususlar detaylandırılarak paylaşılmıştır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

ALMANYA

1.5G Stratejisi

Almanya Federal Ulaştırma ve Sayısal Altyapı Bakanlığı 12 Temmuz 2017 tarihinde Almanya'nın 5G stratejisini kamuoyuna duyurmuştur¹. 5G stratejisi Almanya'nın 2016 yılında yayımlanan Gigabit Toplumu stratejisine dayalı olarak belirlenmiştir. 5G stratejisi kapsamında, 2020 yılında ulusal çapta 5G altyapısı kurulmasına başlanmadan önce gerekli olan altyapı gereksinimlerinin tamamlanmış olması ve 2025 yılı itibarıyla Almanya'da ulusal çapta 5G erişimi sağlanması hedeflenmektedir. 2025 yılı için belli bir bant genişliğine sahip internet erişimi sunulması ve belli bir hane halkı kapsama hedefi sayısal olarak belirlenmezken, gigabit düzeyinde hizmet sunabilen altyapının mobil kullanımı 5G stratejisinin odağında yer almaktadır. Ayrıca, şehirlerarası yollar, tren hatları ve ana suyollarının da 5G ile yeterince kapsanması düşünülmektedir.

Almanya'nın 5G stratejisinde beş alanda eylem planlaması yapılmıştır:

- Şebeke altyapısı inşasının hızlandırılması: İlk olarak baz istasyonları arasında fiber altyapı döşenmesinin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Nüfus yoğunluğunun az olduğu bölgeler için açık bir devlet yardımı öngörülmemekle birlikte devlet yardımlarının kapsama yükümlülükleri ile ilişkilendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir. İkinci olarak pasif altyapı paylaşımının kolaylaştırılması önerilmektedir. Bu önlem, Genişbant Maliyetinin Düşürülmesi Direktifi'nin Almanya'ya uygulanmasını kapsamaktadır. Söz konusu Direktif'te üye ülkelerden; telekomünikasyon şebekeleri işletmecilerinin diğer mevcut altyapılara erişiminin sağlanması, maliyetin %80'ini oluşturan inşaat maliyetlerinin düşürülmesine yönelik tedbirlerin uygulanması ve yerel kamu

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com> adresinden ulaşılabilmektedir.

otoritelerinin kazı izni isteklerini en geç 4 ay içinde sonuçlandırılmasının sağlanması talep edilmektedir. Üçüncü ve son olarak 5G mimarisinin küçük hücreler öngörmesi nedeniyle Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA'nın (Bundesnetzagentur) baz istasyonu kurulumu izinlerini verirken mevcut sağlık standartlarını korumasının sağlanması gerekmektedir.

- 5G için spektrum tahsisi: İlk eylem olarak 5G spektrumu için Avrupa harmonizasyonunun desteklenmesi yer almaktadır. Bu kapsamda Almanya; 700 MHz, 3,4 – 3,8 GHz ve 26 GHz bant genişliklerinin 5G için kullanılmasına yönelik AB pozisyonunu desteklemektedir. İkinci eylem olarak 6 GHz altı spektrumun 5G hizmetlerinin kullanımı için ayrılması önerilmektedir. Hâlihazırda BNetzA 2 GHz ve 3,4 – 3,8 GHz spektrumunda yer alan bant genişliklerinin tahsisine yönelik hazırlık yapmaktadır. Üçüncü eylem olarak 26 GHz bandına yönelik planlama yapılması yer almaktadır. Söz konusu bantta hangi spektrum parçalarının 5G için tahsis edileceği netleştirilecektir. Son eylem olarak test amaçlı spektrum tahsisi yapılması önerilmektedir. Zaten mevcut durum itibarıyla BNetzA test amaçlı spektrum kullanma yetkisi vermektedir.
- Telekomünikasyon sektörü ve dikey endüstriler arasındaki işbirliğinin desteklenmesi: Bakanlıkça 2016 yılında şebeke işletmecileri, ekipman imalatçıları ve diğer paydaşlarla 5G Diyalog Forumu kurulmuş olup, faaliyetlerine devam edecektir. Ayrıca, Bakanlık koordinasyonunda devlet yardımı da kullanılarak 5G teknik standardizasyonu için çaba gösterilmesi hedeflenmektedir.
- 5G araştırmalarının desteklenmesi: Hâlihazırda devam eden araştırmalar desteklenecektir.
- Şehir ve belediyeler için 5G kapsamı girişimleri: Avrupa Komisyonu'nun 5G Eylem Planı'nda bir büyük şehrin 5G erişimine sahip olarak tanımlanması hedefi vardır. Ancak Bakanlık strateji belgesinde bir büyük şehir yerine mahallelerin, şehirlerin ve belediyelerin sağlık, enerji, çöp işleme gibi alanlarda 5G teknolojisiyle çözülebilecek sorunları tanımlaması çağrısı yapmıştır. Dolayısıyla, 5G teknolojisi uygulamaları gösterimi tek bir şehir ile sınırlandırılmamıştır. Almanya, uygun bulunan projeleri en az 2 milyon Avro'luk bir kaynakla destekleyecektir.

2.BNetzA'nın Sabit Çağrı Başlatma/Sonlandırma Ücretlerine İlişkin Son Kararı

Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA, Telekom Deutschland isimli yerleşik işletmecinin 2017 Ocak – 2018 Aralık dönemi boyunca uygulayacağı sabit çağrı başlatma/sonlandırma ücretlerine ilişkin nihai kararını 21 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla açıklamıştır². BNetzA, Avrupa Komisyonu'nun konuyla ilgili kararını geri çekmesi yönündeki tavsiyesini dikkate almayarak sabit çağrı sonlandırma ücretini 0,1 Avro-sent/dk olarak belirlemiştir. 2016 yılında BNetzA Avrupa Komisyonu ile yaşanan 4 yıllık bir uzlaşmazlığın ardından sabit ve mobil çağrı sonlandırma ücretlerini saf uzun dönem artan maliyet yöntemi ile belirlemeyi kabul etmişti. Bununla birlikte, BNetzA söz konusu fiyatları belirlerken Avrupa Birliği pratiklerini de gözeteceğini açıklamıştı. Bu doğrultuda saf uzun dönem artan maliyet yöntemi kapsamında sabit çağrı sonlandırma hizmeti için 0,0026 Avro-sent/dk sermaye maliyeti hesaplamış ve bu rakamın üzerine yerleşik işletmecinin yukarıdan aşağıya maliyet verilerini kullanarak şebeke işlerlik testleri, ürün yönetimi, tahsil edilememiş borçlar ve faturalama gibi çeşitli maliyet kalemleri eklemiştir. Buna rağmen hesaplanan ücret oldukça düşük kalmış ve BNetzA söz konusu rakamı saf uzun dönem artan maliyet yöntemi kullanan diğer Avrupa ülkelerinin fiyat verilerini karşılaştırma yoluyla kullanarak ayarlamıştı. Bunun üzerine Avrupa Komisyonu inceleme başlatmış ve Avrupa Direktifleri'ne uyum kapsamında hesaplanan ücretin düzeyi yerine kullanılan yöntemin önemli olduğu ifade edilmiştir. BEREC'te yaptığı inceleme ile Avrupa Komisyonu'nun yanında yer almış ve BNetzA'nın saf uzun dönem artan maliyet yöntemi ile hesapladığı fiyatlara sadık kalması gerektiği, hesaplanan ücretlerin fiyat karşılaştırması yoluyla ilave olarak ayarlanmaması gerektiğini savunmuştur. Sonuç olarak BNetzA, Avrupa Komisyonu'nun tavsiyesini dikkate almamıştır. BNetzA'ya göre;

- Aldığı karar ile sabit çağrı sonlandırma ücreti 0,24 Avro-sent/dk'dan 0,1 Avro-sent/dk'ya düşmüştür. Diğer bir deyişle, %58'lik bir fiyat düşüşü gerçekleşmiştir. Avrupa Komisyonu'nun önerdiği rakam ise 0,1 Avro-sent/dk'lık ücretin altıda biri kadardır. Söz konusu rakamın kabul edilmesi durumunda saf uzun dönem artan maliyet yöntemini uygulayan tüm diğer Avrupa ülkelerinden çok daha büyük bir

² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com> adresinden ulaşılabilmektedir.

indirim yapılmış olacaktır. Ayrıca, Almanya'da da daha önceki tüm toptan fiyat indirimlerinden de çok daha büyük bir indirim yapılmış olacaktır.

- Avrupa Komisyonu, BNetzA'nın yaklaşımını kendisine bildirildikten sonra yorum yapmamıştır. Avrupa Komisyonu, BNetzA verdiği kararı uygulamaya çalıştığıında itiraz etmiştir.
- Avrupa Komisyonunun çağrı sonlandırma ücretleri tavsiyesi dokümanında üye ülkelerin belli bir maliyet modeli kullanarak ücretleri belirlemesi yanında belirlenen ücretlerin belli bir bantta olması gerektiği ifade edilmektedir.

BNetzA, yerleşik işletmecinin 2017 Ocak – 2018 Aralık dönemi boyunca uygulayacağı sabit çağrı başlatma ücretini ise 0,23 Avro-sent/dk olarak belirlemiştir. Bu konuda ise BNetzA ile Avrupa Komisyonu arasında biz uzlaşmazlık yoktur.

3.Yakın Bölgeler İçin Vectoring Uygulaması

BNetzA 31 Temmuz 2017 tarihinde aldığı kararlarla toptan erişim ürünleri olan Düzey 2 Veri Akış Erişimi (Layer 2 Bitstream Access, L2-BSA) ve KVz-AP (Sanal sayısal ağın paylaşıma açılması) konularındaki bazı hususları netleştirmiştir³. Yerleşik işletmeci (Telekom Deutschland) ve alternatif işletmecilerin ana dağıtım çatıları etrafındaki 'yakın bölgelerde' VDSL vectoring hizmetini nasıl sunacakları hususunda karar alınmıştır. Buna göre yerleşik işletmeci 3 aşamada tüm yakın bölgelerde altyapıyı vectoring uygulaması yapılabilecek şekilde güncelleyecektir:

- 18 ay içinde yakın bölgelerin %20'si,
- 27 ay içerisinde yakın bölgelerin diğer %20'si ve
- 30 ay içerisinde yakın bölgelerin kalan %60'ı.

Almanya'daki ana dağıtım çatısı alanlarının %5'inde ise yerleşik işletmeci değil 23 alternatif işletmeci 18 ay içerisinde vectoring uygulaması gerçekleştirecektir.

KVz-AP, yerleşik işletmecinin trafiğin çoklu hizmet erişim noktasında (multi-service access node, MSAN) el değiştirdiği düzey 2 toptan yerel erişim ürünüdür. Genellikle bir alternatif işletmeci başına bir MSAN düşmektedir. Ancak, bu üründen yararlanacak

³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com> adresinden ulaşılabilmektedir.

işletmecilerin girişimleri sonucunda referans teklifte birden fazla alternatif kullanıcının aynı MSAN'ı kullanmasına olanak tanınacak şekilde değişiklik yapılmıştır. BNetZA, son kullanıcıdan MSAN'a olmak üzere erişim hattı başına aylık ücreti 7,48 Avro olarak belirlemiştir. Alternatif işletmeciler MSAN içinde bulunan xDSL erişim noktası içinde ücret ödemek zorundadır. Bu maliyetlerin nasıl dağıtılacağı ise tartışmalıdır. Yerleşik işletmeci MSAN'i kullanan tüm işletmecilere eşit dağıtılmasını önermektedir. Yani yerleşik işletmeci ile alternatif bir işletmeci aynı MSAN'i kullanıyorsa maliyeti de yarı yarıya paylaşacaklardır. Alternatif işletmeciler ise maliyetlerin kullanılan erişim hattı sayısına göre dağıtılmasını savunmaktadır. BNetZA'nın verdiği karara göre ise alternatif işletmeci toplam maliyetin %33'ünü (871,47 Avro/yıl) yerleşik işletmeci ise kalan üçte ikilik kısmı karşılamalıdır. Eğer iki alternatif işletmeci aynı MSAN'i kullanıyorsa maliyet paylaşımı her bir alternatif işletmeci için %25 ve yerleşik işletmeci için %50 olacaktır. BNetZA'ya göre bu paylaşım yapısı bir MSAN'de bir alternatif işletmecinin ne kadar erişim hattı kullandığı tahminine dayanmaktadır. Bu tahmin de ulusal piyasa payına göre değil alternatif işletmecinin KVz-AP hizmeti kullanacağı bölge esas alınarak yapılmıştır. Avrupa Komisyonu BNetZA'dan kararını gözden geçirmesini ve maliyetleri erişim hattına göre paylaşmasını tavsiye etmesine karşın BNetZA söz konusu tavsiyeyi dikkate almamıştır. Avrupa Komisyonu'da BNetZA'nın KVz-AP Referans Teklifi kararına ilişkin yorum yapmamıştır.

Düzyey 2 Veri Akış Erişimi (L2-BSA) yerleşik işletmecinin yeni şebekesinin 899 genişbant şebeke kapısına (broadband network gateway) erişim sağlayan esas toptan merkezi erişim ürünüdür. BNetZA, 2016 yılı Aralık ayında L2-BSA Referans Teklifi kararını yayımlamıştı. Yeni aldığı kararlarla yerleşik işletmeci ile üç büyük erişim talep eden firma arasındaki çerçeve sözleşmeleri onaylamıştır. Bu sözleşmeler ile beklenmedik bir durum ortaya çıkması halinde L2-BSA ürününe alternatif olarak düzey 3 veri akış erişimi hatlarını (yerleşik işletmecinin IP düzeyinde veri akış erişimi ürünü) kullanma imkânı da sağlanmaktadır. Ayrıca, BNetZA L2-BSA kapsamında kullanılacak Ethernet çerçevelerinin büyüklüğüne de karar vermiştir. Bu kapsamda, 2018 yılı Mayıs ayından itibaren yerleşik işletmeci 1590 bayt büyüklüğünde maksimum transmisyon birimi (maximum transmission unit) garanti etmek zorundadır.

1.5G Frekans Tahsisleri

İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, 5G'ye yönelik yapacağı frekans tahsisinin kriterlerini açıklamıştır⁴. Buna göre,

- 2,3 GHz bandından 40MHz,
- 3,4 Ghz bandından 150 MHz

operatörlere ihale yolu ile tahsis edilecektir. OFCOM açıklamasında 2,3 GHz'nin hâlihazırda birçok telefon üreticisi tarafından desteklendiğini ancak 3,4 GHz'in şu an birçok telefon ile uyumlu olmadığını ancak bu bandın Avrupa'da 5G için temel bantlardan biri olarak belirlendiğini belirtmiştir. OFCOM'un tahsis kriterlerinde operatörlere yönelik iki üst limit bulunmakta olup bunlar aşağıdaki gibidir;

- “Hemen kullanılabilir” bantlarda⁵ 255 MHz'lik üst limit olacağı (bu durumda BT/EE şirketi 2,3 Ghz bandı için ihaleye giremiyor),
- Tüm bantlarda ise toplam tahsisli frekansın 340 MHz'i aşamayacağı (bu durumda BT/EE 3,4 Ghzden en fazla 85 MHz ve Vodafone her iki bant için toplamda en fazla 160 Mhz alabilecektir)

Diğer operatörler için herhangi bir kısıt bulunmamaktadır. OFCOM açıklamasında, 2020 yılında mobil hizmetler için daha geniş alan ve bina içi kapsama sağlayan 700 MHz'den de tahsis yaparak kırsal alan için yeni kapsama yükümlülükleri getireceklerini, ihalenin 2,3 Ghz için 10 MHz ve 3,4 Ghz için 5 MHz'lik paketler halinde olacağını belirtmiştir. Mevcut durumda İngiltere'de operatörlere tahsisli spektrum miktarı şu şekildedir:

⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/latest/features-and-news/ofcom-sets-rules-for-mobile-spectrum-auction> adresinden ulaşılabilir.

⁵ 800MHz, 900MHz, 1400MHz, 1800MHz, 2100MHz, 2,6 GHz ile yeni verilecek 2,3 GHz

BT/EE: 255 MHz

Vodafone: 176 MHz

Three (H3G): 90 MHz (+40 MHz –2020’de kullanılabilir olacak)

O2 (Telefonica): 86 MHz

2. Hizmet Kalitesi Raporu

OFCOM, hazırladığı hizmet kalitesi raporundaki verileri görsel olarak ve oldukça basit olarak karşılaştırma imkânı veren hizmetini kamuoyu ile paylaşmıştır⁶. Rapora göre mobil abonelerin %92’si, sabit abonelerin %89’u ve genişbant abonelerin %87’si aldıkları hizmetten memnun olduklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte genişbant abonelerin %13’ü 2016 yılında aldığı hizmetten şikâyetçi olmuştur. Bu rakam mobil aboneler için %4, sabit aboneler için %5’tir. Kullanıcıların şikâyetlerinin ele alınışından memnuniyet düzeyi ise hizmet türüne göre %56 ile %62 arasındadır.

1.Fiber Piyasa Analizi

Fransız Düzenleyici Kurumu ARCEP, fiber konusunda yaptığı piyasa analizinin sonuçlarını açıklayarak bundan sonraki yol haritasını duyurmuştur⁷. ARCEP, sektörde fiber altyapıya en çok yatırım yapan şirketin yatırımlarını önemseydiğini, temel amaçlarının fiber yatırımlarının bütün bölgelerde artması, bu yatırımlara bütün operatörlerin katılması ile çok küçük, küçük ve orta ölçekli ticari işletmeler için fiber pazarı oluşturabilmek olduğunu belirtmiştir. ARCEP, hâlihazırda sektörün en büyük fiber yatırımcısı olan Orange’a yönelik asimetrik düzenlemeler getirilmesi gerektiğini düşünmediklerini ancak Orange’ın pasif altyapısına erişim konusunda, özellikle yerel

⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/latest/features-and-news/service-quality-telecoms-providers> adresinden ulaşılabilmektedir.

⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye [https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=1&no_cache=1&tx_gsactualite_pi1\[uid\]=2068&tx_gsactualite_pi1\[annee\]=&tx_gsactualite_pi1\[theme\]=&tx_gsactualite_pi1\[motscle\]=&tx_gsactualite_pi1\[backID\]=26&cHash=14a23d9fcb5898efada5900cbf1b9f16&L=1](https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=1&no_cache=1&tx_gsactualite_pi1[uid]=2068&tx_gsactualite_pi1[annee]=&tx_gsactualite_pi1[theme]=&tx_gsactualite_pi1[motscle]=&tx_gsactualite_pi1[backID]=26&cHash=14a23d9fcb5898efada5900cbf1b9f16&L=1) adresinden ulaşılabilmektedir.

yönetimlerin öncülüğünde yapılanlar için yeni düzenlemeler olabileceğini belirtmiştir. ARCEP konu hakkındaki taslak kararlarını yakında kamuoyu ile paylaşarak yılın son çeyreğinde onaylamayı planlamaktadır.

2.Uçuş Esnasında İnternet Hizmeti

ARCEP, Avrupa Birliği mevzuatı çerçevesinde Mobil Uydu Hizmetleri konusunda seçilmiş kuruluşlardan INMARSAT'ın uçuş sırasında internet hizmeti vermesi için, yere röle kulesi kurması konusunda bir raporu yayımlamıştır⁸. Verilecek hizmet ile hem yerden kuleler aracılığı ile hem de uydular aracılığı ile hizmet verilmesi planlanmaktadır.

3.Kapsama Hizmetleri Sonuçları

ARCEP, mobil işletmecilerin Haziran 2017 sonunda dolan kapsama yükümlülükleri ile ilgili sonuçları yayımlamıştır⁹. Operatörlerin beyanına göre kapsama zorunluluğu bulunan yerlerde 3G kapsamının 3 operatör tarafından da sağlandığı, yalnızca 3 noktada kule kurulumunda sorun olduğu ve bu yerlere ilişkin araştırmanın sürdüğü ifade edilmiştir. 4G kapsamı konusunda ise, 800 MHz bandından tahsis yapılan 3 operatörün düşük nüfuslu 22.500 yerleşim yerinde nüfusun %40'ını 800 MHz bandı ile kapsamı yükümlülüğünü yerine getirdiği belirtilmektedir. Bu 22.500 yerleşim yeri nüfus olarak ülkenin %18'ini oluştururken alan olarak ise %63'üne tekabül etmektedir. Operatörlerin bu alanlardaki kapsamı (tüm frekans bantları ile) %69 ile % 74 arasında değişmektedir. 800 MHz'den frekansı olmayan işletmecinin ise bu alanlardaki kapsama oranı %47'dir.

⁸ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye

[https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=0&no_cache=0&tx_gsactualite_pi1\[uid\]=2070&tx_gsactualite_pi1\[annee\]=&tx_gsactualite_pi1\[theme\]=&tx_gsactualite_pi1\[motscle\]=&tx_gsactualite_pi1\[backID\]=26&cHash=05976d40dba0c185a374c4cdea10826d&L=1](https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=0&no_cache=0&tx_gsactualite_pi1[uid]=2070&tx_gsactualite_pi1[annee]=&tx_gsactualite_pi1[theme]=&tx_gsactualite_pi1[motscle]=&tx_gsactualite_pi1[backID]=26&cHash=05976d40dba0c185a374c4cdea10826d&L=1) adresinden ulaşılabilmektedir.

⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye

[https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=0&no_cache=0&tx_gsactualite_pi1\[uid\]=2073&tx_gsactualite_pi1\[annee\]=&tx_gsactualite_pi1\[theme\]=&tx_gsactualite_pi1\[motscle\]=&tx_gsactualite_pi1\[backID\]=26&cHash=9956a86a9805b81b60e23ab219614caf&L=1](https://www.arcep.fr/index.php?id=8571&no_cache=0&no_cache=0&tx_gsactualite_pi1[uid]=2073&tx_gsactualite_pi1[annee]=&tx_gsactualite_pi1[theme]=&tx_gsactualite_pi1[motscle]=&tx_gsactualite_pi1[backID]=26&cHash=9956a86a9805b81b60e23ab219614caf&L=1) adresinden ulaşılabilmektedir.

HOLLANDA

Hollanda Yüksek Mahkemesi'nin KPN Şebekesinin Açık Kalması Kararı

Telekomünikasyon mevzuatı konusunda Hollanda'nın en yüksek mahkemesi olan Ticaret ve Sanayi Temyiz Mahkemesi (CBB) 17 Temmuz 2017'de, ayrıştırılmış yerel erişimle ilgili pazar analizi konusunda kararını açıklamıştır¹⁰. Bu pazar analizine dayanarak Hollanda Düzenleyici Kurumu ACM, Hollanda telekomünikasyon şirketi KPN'nin bakır ve fiber optik ağlarına rakiplerinin 2016 - 2019 döneminde erişim sağlamaya devam etmesi gerektiğini kabul etmiştir.

ACM, bu kararın hem tüketicilere hem de işletmecilere fayda sağlayacağına inandığını belirtmiştir. ACM'nin bu düzenlemesi olmadan önce, tüketiciler yalnızca telekomünikasyon hizmetleri için KPN veya kablo şirketi Ziggo'yu seçebilmektedir. Karar sonrası çevrimiçi olan, Tele2 ve T-Mobile gibi KPN ağındaki farklı sağlayıcılar arasından seçim yapabilecekler ve bu durum daha düşük fiyatlarla, daha kaliteli hizmetler sunulmasını sağlayacaktır.

İTALYA

1. Perakende Dolaşım Ücretleri

İtalya Düzenleyici Kurumu AGCOM, uluslararası ses, SMS ve veriler için uygulanan perakende dolaşım ücretlerinin 15 Haziran 2017 tarihinde AB tarafından iptal edilmesinin ardından, işletmecilerin yeni kurallara uyup uymadığını yakından izleyeceğini bildiren bir basın açıklaması yayımlamıştır.

¹⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.acm.nl/en/publications/publication/17504/Highest-court-in-the-Netherlands-confirms-KPNs-network-to-remain-open/> adresinden ulaşılabilir.

AGCOM, bu yılın başlarında, perakende dolaşım ücretleri iptal edilmeye kadar geçici olarak uygulanan ev paketini tatilde kullanım (RLAH +, roam like home plus) rejimini yerine getirmediği için Wind Tre'ye para cezası vermiştir.

AGCOM, şimdiye kadar herhangi bir İtalyan işletmecinin, AB Dolaşım Yönetmeliği tarafından öngörülen söz konusu sürdürülebilirlik mekanizmasına göre ilave ücret tahsil edip etmediğini bildirmemiştir.¹¹

2. Büyük Veriye İlişkin Araştırma

AGCOM, rekabet kurumu ve veri koruma kurumu yetkilileri ile birlikte, büyük miktardaki kullanıcı verilerini edinmek ve otomatik olarak analiz etmek amacıyla ortak bir sektör araştırması başlatmıştır.

Ortak olarak yapılan basın açıklamasında, amacın potansiyel rekabet gereklerini belirlemek ve aşağıdaki konularda düzenleyici çerçeveyi tanımlamak olduğu belirtilmiştir:

- Rekabetin geliştirilmesi,
- Mahremiyetin ve tüketicilerin korunması ve
- Çoğulculuğun teşvik edilmesi.

Yetkililerce, araştırmanın ne zaman sonuçlandırmayı planladıklarına ve kamuoyu görüşü alma sürecinin öngörülüp öngörülmediğine ilişkin bir bilgi verilmemiştir.¹²

¹¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/B5TEEU20170008> adresinden ulaşılabilir.

¹² Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/B5TEEU20170008> adresinden ulaşılabilir.

İSVEÇ

Com Hem Abone Sayısı

İsveç kablo şirketi Com Hem, 2017 yılının ikinci çeyreğinde 200.000 haneyi daha kablo ağına bağlayarak toplamda 2.6 milyon aboneye ulaşmıştır¹³. Şirket, 2020'ye kadar üç milyon aileye kablo bağlantısı sağlamayı hedeflemektedir.

İSPANYA

İnternet Servis Sağlayıcılarına Uygulanan Vergilerin İptali

İspanya Anayasa Mahkemesi, 6 Temmuz 2017'de İnternet Servis Sağlayıcılara (İSS) uygulanan Katalan vergi oranının anayasaya aykırı ve geçersiz olduğunu tespit etmiştir¹⁴.

Katalanya'da faaliyet gösteren İSS'na vergi yükümlülüğü getiren kanun 26 Kasım 2014'te Katalan parlamentosu tarafından kabul edilmiştir. 5 Aralık 2014'te yürürlüğe giren yasa, Katalanya'daki sabit veya mobil İnternet bağlantılarının sağlanmasında her bir sözleşme için 0,25 euro'luk aylık vergi zorunluluğu getirmektedir. Yasa hizmet sağlayıcının vergiyi tüketiciye yansıtmasını yasaklamaktadır. Söz konusu vergi,

- Katalonya'da bulunan bir binaya bağlı sabit internet bağlantılarını,

¹³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/07/14/com-hem-covers-2-6m-households-with-hfc/> adresinden ulaşılabilir.

¹⁴ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/FLTEES20170001> adresinden ulaşılabilir.

• Katalonya'da ikamet eden kişilere veya bu bölgede vergi yükümlüsü olan firmalara mobil internet bağlantılarını,

içeren sözleşmeler için geçerlidir.

Alınan iptal kararı ardından vergi mükellefiyetine tabi olan İSS'ler ödenen tutarların geri ödenmesini talep etme hakkına sahip olabileceklerdir.

FİNLANDİYA

1. Fi Uzantılı Alan Adlarında Artış

Fi uzantılı alan adlarının sayısı, yeni tescil-kayıt modelinin kabul edildiği sonbahardan bu yana yoğun bir şekilde artmıştır. Bu yılın başından itibaren, 40.000'den fazla yeni fi uzantılı alan adı kaydedilmiştir. Haziran ayı sonunda fi uzantılı alan adlarının toplam sayısı 430.000'e ulaşmıştır.

Yapılan açıklamada; "Yeni işletimsel modelin geçen sonbahardan itibaren fi uzantılı alan adlarına ilgiyi artırdığını, artık dünyadaki herhangi birisinin ikamet şartı aranmaksızın fi uzantılı alan adına sahip olabildiğini, bu yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre % 34 oranında bir artışla 40.079 yeni alan adı tescil edildiğini, yalnızca Haziran ayında 5.642 yeni kayıt yapıldığını ve Haziran ayı sonunda fi uzantılı alan adlarının toplam sayısının 430.143 olduğunu" belirtmiştir.

Müracaat halinde bir kayıt tescil kuruluşu tarafından fi uzantılı alan adı kaydı yapılması sağlanabilmektedir. Finlandiya Düzenleyici Kurumu FICORA'nın güncellenmiş arama motoru, uygun bir tescil kuruluşu bulunmasına yardımcı olmaktadır. Arama işlevi kullanılarak, kayıtlar yönetilen alan adlarının sayısına ve kayıt tescil kuruluşu tarafından sunulan servislere göre filtrelenebilmektedir. Bu servisler e-posta, web barındırma ve ad sunucuları içermektedir.

FICORA, tüm fi uzantılı alan adlarını ve fi uzantılı kayıt tescil kuruluşlarını içeren alan adı kayıt birimini yönetmektedir. FICORA ayrıca alan adı kayıt tescil kuruluşlarını denetleme yetkisine de sahiptir.

2. Paket Postasında Artma, Mektup Postasında Azalma Trendi

Uluslararası trende paralel olarak geçen yıl Finlandiya'da da gönderilen mektup sayısındaki azalma devam etmiş olup, düşüş bir önceki yıla göre % 7 olarak gerçekleşmiştir. Teslim edilen paket postası miktarı ise % 4'ün üzerinde artmıştır. Paket postası miktarının, artan internet üzerinden alışveriş yapma eğilimi ile birlikte büyümeye devam etmesi beklenmektedir. Bu istatistikler, FICORA'nın Postayla Dağıtım Servisleri Anketi 2016'ya dayanmaktadır.

FICORA, posta kanununa uygun olarak Finlandiya'daki posta pazarlarının gelişimini izlemektedir. İzlemeye tabi posta maddesi türleri mektuplar, gazeteler, adreslenmemiş posta ve paketlerdir.¹⁵

3. Telekomünikasyon Sektörü Cirosunda Artış

Finlandiya'da genişbant, telefon, televizyon ve radyo hizmetlerinden telekomünikasyon işletmecilerinin elde ettikleri ciro 2016 yılında yaklaşık % 2 oranında artmıştır. Diğer taraftan telekomünikasyon şebekelerindeki yatırımlar bir önceki yıla göre %13 oranında azalmıştır. Sabit şebekelerde yapılan yatırımlar ise üçte bir oranında azalmıştır.

2016 yılında, telekomünikasyon sektöründe yaklaşık 3,5 milyar avro ciro elde edilmiştir. Son iki yılda mobil şebekelerden elde edilen ciro artmaya başlamıştır. Geçmiş yıllarda olduğu gibi, 2016 yılında da sabit şebekelerden elde edilen ciro azalırken, TV ve radyo şebekelerinden elde edilen ciro artmıştır. Telekomünikasyon

¹⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.viestintavirasto.fi/en/ficora/news/2017/numberofparcelsstillincreasingletterpostcontinuestodecrease.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

şirketlerinden alınan toplam ciroya göre Elisa Corporation, Telia Finland Oyj ile birlikte en büyük telekom işletmecisi olmuştur.

2016 yılında Finlandiya telekom şebekeleri için yaklaşık 590 milyon avro yatırım yapılmıştır. Yapılan yatırımlar mobil şebekelerde 300 milyon avro, sabit şebekelerde 240 milyon avro ve TV/Radyo şebekelerinde yaklaşık 50 milyon avro olmuştur. Sabit şebeke yatırımları, 2016 yılında yıllık bazda % 33 oranında düşmüş, mobil şebekelerde yapılan yatırımlar maddi olmayan yatırımların artması nedeniyle % 9 ve televizyon ve radyo şebekelerindeki yatırımlar ise % 23 oranında artmıştır.

Finlandiya, uluslararası piyasada diğer İskandinav ülkelerine kıyasla çok daha az maddi yatırıma sahiptir. 2016 yılında Finlandiya'daki sabit genişbant ve telefon şebekelerinde ve mobil şebekelerdeki somut yatırımlar kişi bazında yaklaşık 77 avro iken, İsveç'te bu tutar yaklaşık 150 avro, Norveç'te ise 210 avro olarak gerçekleşmiştir.

İstatistikler, FICORA'nın 165 işletmeciden yönlendirme ve denetim görevleri için oluşturduğu mali tablolara dayanmaktadır. Uluslararası karşılaştırmada kullanılan istatistikler, yayımlandıktan sonra Finlandiya ve Danimarka için güncellenen İskandinav Ülkeleri Telekomünikasyon Piyasaları Raporuna dayanmaktadır.¹⁶

4. Finlandiya Sabit Geniş Bant Pazarı

Finlandiya sabit telekomünikasyon pazarında, kendi erişim şebekelerine sahip onlarca bölgesel yerleşik işletmeci bulunmaktadır. Ancak zamanla pazar, üç ana işletmecinin (DNA, Elisa ve Telia Finland) etrafında toplanmıştır. Bu işletmeciler yaklaşık olarak eşit sabit genişbant pazar paylarına (sırasıyla % 26, % 35 ve % 29) sahiptir. Varlığını sürdüren 18 küçük yerleşik işletmeci, Finnet Association ismi altında gruplandırılmıştır ve toplamda % 8'lik bir sabit genişbant pazar payına sahiptirler.

¹⁶ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye https://www.viestintavirasto.fi/en/ficora/news/2017/telecommunications_turnovergrewforthefirsttimeinthisdecade.html adresinden ulaşılabilmektedir.

Bu 21 yerleşik işletmecinin tümü, dikey olarak entegre olmuştur ve hem bakır hem de fiber şebekeleri işletmektedirler. DNA, Elisa ve Telia Finland dâhil sekiz işletmeci kablolu şebekelere de sahiptir. En büyük üç operatör, aynı zamanda mobil şebeke işletmecisidir.

Bu pazar yapısı nedeniyle Finlandiya sabit hat pazarındaki rekabet, ülke genelinde yerleşik bir işletmeci ile birkaç alternatif işletmeci arasındaki tipik dinamiğe benzememektedir. Daha ziyade, bölgesel işletmecilerin bazıları, birbirlerinin çalışma alanlarında düzenlenmiş toptan satış ürünleri edinerek birbirleriyle rekabet etmektedir. Kendi şebekeleri olmayan İnternet Servis Sağlayıcıları da (ISS) mevcuttur ancak bunlar çoğunlukla ticari kuruluşlara hizmet sunmaktadır.

Buna ilave olarak, son 50 yılda yaklaşık 50 yerel kooperatif ve belediye şirketi, mevcut işletmecilerin fiber şebekeleri tarafından kapsanmayan, az nüfuslu alanlarda fiber şebekeler kurmuştur. Bu kooperatiflerin ve belediye şirketlerinin çoğu dikey olarak entegre değildir. Bu nedenle bunlar birçok perakende servis sağlayıcısına toptan satış yapmakta veya açık teklif çağrısı yoluyla sabit bir süre için seçilmiş tek bir servis sağlayıcıyla anlaşmaktadır.

Bu yerel şebekelerin birçoğu devlet tarafından sübvansede edilmektedir ve bu nedenle makul bir fiyata ve ayrımcı olmayan şartlarla erişim sağlamak zorundadır. Ayrıca birkaç dikey olarak entegre yerel işletmeci, talep üzerine diğer işletmecilere toptan erişim sunmaktadır.

Toptan erişim ürünleri ile ilgili olarak, 2015 yılı sonunda tüm bakır yerel şebekelerin yaklaşık % 16'sı ve tüm fiber şebekelerin % 11'i diğerlerine paylaşımına açılmıştır. Veri akış erişimi yaygın olarak kullanılmamaktadır. 2010 ve 2015 yılları arasında, veri akış hatlarının sayısı % 43'lük bir düşüşle 24.000'e düşmüştür.¹⁷

¹⁷ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/FLTEEP20170053> adresinden ulaşılabilir.

Coğrafi Olarak Farklılaştırılmış Fiber Erişim Önlemleri

Danimarka Düzenleyici Otoritesi coğrafi olarak farklılaştırılmış fiber erişim önlemlerini ve kablo erişim yönetmeliğini kaldırmayı önermektedir. Avrupa Komisyonu, toptan yerel ve merkezi erişim piyasalarının (Piyasa 3a ve 3b / 2014) dördüncü tur analizini kapsayan Danimarka Ticaret Kuruluşu ERST'nin önerilerini onaylamıştır¹⁸. Önerilen tedbirler:

- Pazardaki kanal ve SLU erişim yükümlülüklerinin kaldırılması 3a;
- Pazardaki TDC kablo ağı üzerindeki bit akış erişim yükümlülüğünün geri çekilmesi 3b;
- Her iki pazardaki fiber erişim yükümlülüklerinin coğrafi olarak farklılaşmasını içermektedir.

Toptan Yerel Erişim (Piyasa 3a)

Ürün pazarı tanımında bakır ağ üzerinden fiziksel ve sanal bağlantılar ve fiber ağ üzerinden fiziksel bağlantılar olmak üzere iki platform bulunmaktadır. Mevcut teknik standartlar fiziksel veya sanal olarak yerel erişimi mümkün kılmadığı için kablo, dâhil değildir.

Toptan Merkezi Erişim (Market 3b)

ERST toptan satış merkezi erişim pazarını, erişim talebi olanlara fiziksel ve ürün çeşidi olarak sınırlı imkânları olan ve ülke çapında kitle pazar perakende ürünleri sunan sanal toptan ürünler olarak tanımlamaktadır. Bu pazar bakır, fiber, kablo ve sabit kablosuz erişim olmak üzere dört ana platformdan oluşmaktadır.

¹⁸Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.cullen-international.com/product/documents/FLTEDK20170001> adresinden ulaşılabilir.

Daha Rekabetçi Alanlarda Fiber Erişiminin Kaldırılması

Komisyon, ERST'den, fiber ile erişimin kaldırılacağı 56 posta kodu alanının rekabeti korumak için uygun alternatif erişim ürünleri bulundurmasını talep etmiştir. Komisyon, Genişbant Maliyet Azaltma Direktifi'ni iç içe geçiren ulusal hükümler uyarınca kanallara girmek için mevcut simetrik yükümlülüklerin bir fiyat kontrol yükümlülüğünü içermediğini, ancak makul şartlarda erişim sağlamak için sadece bir şart olduğunu kaydetmiştir.

Komisyon, mevcut SMP'nin maliyet odaklı fiyatlarda kanal erişimi sunma yükümlülüğü olmaksızın böyle genel bir gerekliliğin altyapı rekabetini teşvik etmek için yeterli olup olmayacağı konusundaki kaygılarını dile getirmiştir.

ABD

1. Microsoft'un TV Frekansları Arasında Yer Alan Boşlukları Kırsal Kesimde Geleceğin Genişbant Teknolojileri İçin Kullanması

ABD teknoloji devlerinden biri olan Microsoft ABD'nin kırsal kesimlerinde genişbant hizmetlerini geliştirmek için "Beyaz Alan" adı verilen ve UHF televizyon bantları arasındaki kullanılmayan boş frekansları tanımlayan alanı kullanmak konusundaki planını kamuoyuyla paylaşmıştır. Firma Washington, Kuzey Dakota, Güney Dakota, Wisconsin, Michigan, New York, Maine, Arizona, Kansas, Texas, Georgia ve Virginia eyaletlerini içeren 12 pilot proje aracılığıyla sayısal uçurumu önümüzdeki beş yıllık sürede yok etmeyi planlamaktadır. Microsoft planlarını hayata geçirmek için kendi kurduğu "Microsoft Kırsal Telsiz İletişimi Girişimi" aracılığıyla elektronik haberleşme sektöründeki işletmecilerle ortaklıklar yapmayı düşünmekte olup; 2022 yılı için belirlenen hedef genişbant internet hizmetine erişimi olmayan iki milyon insanı söz konusu hizmetle buluşturacaktır.

Microsoft'un Hukuk İşleri Genel Müdürü Brad Smith firmanın resmi internet günlüğünde yaptığı bir açıklamada amaçlarının elektronik haberleşme sektörüne doğrudan girmek

olmadığını hatta bu sektörden kar elde etmeyi de düşünmediklerini belirtmiş olup; söz konusu girişimin temel amacının genişbant erişimini arttıran projelere destek olmak ve buradan elde edilen gelirlerle genişbant konusuna yapılan yatırımı arttırmak olduğunu ifade etmiştir.¹⁹

2.Cincinnati'nin Bell Hawaiian Telcom İçin 650 Milyon ABD Doları Ödemesi

ABD'nin Cincinnati Bell Hawaii eyaletinde hizmet vermekte olan Hawaiian Telcom ile tam bir birleşmeye gideceğini ifade etmiş olup bu birleşme için 650 milyon ABD doları para ödeyecektir. Ödenecek fiyat Hawaiian Telcom'un 20 günlük ortalama hisse değeri toplamının %23,7 üzerinde bir fiyat olup ilgili firmanın hisselerine sahip olan paydaşlar hisse başına 30,75 ABD doları alarak hisselerini satmak, her bir Hawaiian Telcom hissesi karşılığında 1,6305 Cincinnati Bell hissesi almak ya da hisse başına 18,45 ABD doları nakde ek olarak 0,652 Cincinnati Bell hissesi almak seçenekleri arasında tercihte bulunacaklardır.

Birleşmenin gerçekleşmesinin ardından her iki firmada ticari markalarını ve tüzel kişiliklerini kullanmaya devam edecek olup; en iyi deneyimler ve kaynaklar ortak kullanımda olacaktır. Hawaiian Telcom Hawaii'den yerel olarak yönetilmeye devam edecek olup yeni firmanın yönetim kurulunda ilgili firmadan iki temsilci bulunacaktır. Her iki işletmecinin toplam fiber şebekesi 14.000 mile erişecek olup Cincinnati Bell Hawaiian Telcom'a ait olan ve Asya ile ABD'yi bağlayan 2,6TB'lık Trans-Pasifik fiber hattına erişim sahibi olacaktır.

Cincinnati Bell Hawaiian Telcom anlaşmasından ayrı olarak 201 milyon ABD doları karşılığında OnX Enterprise Solutions isimli bir firmayı da satın almıştır. Söz konusu firma Kuzey Amerika ve Birleşik Krallıkta hizmet vermekte olup Cincinnati Bell'e farklı teknoloji hizmetleri ve çözümler sunacaktır.

Her iki satın alma da çeşitli onay mekanizmalarından geçmek zorunda olup Hawaiian Telcom anlaşması belirli bazı federal, eyaletsel ve yerel onaylara ek olarak Hawaiian

¹⁹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/07/13/microsoft-unveils-tv-white-spaces-rural-broadband-vision/> adresinden ulaşılabilmektedir.

Telcom'un hisse sahiplerinin onayına ihtiyaç duymaktadır. Cincinnati Bell OnX anlaşmasının sürecinin 2017 yılının son çeyreğinin başında, Hawaiian Telcom anlaşmasının sürecinin ise 2018 yılının ikinci çeyreğinde tamamlanmasını beklemektedir. Her iki anlaşma da onay süreci açısından birbirinden bağımsız olarak yürütülmektedir.²⁰

3. Atlantic Broadband'ın MetroCast'ı 1.4 Milyar ABD Dolara Satışı

Kanada merkezli Cogeco Communications firmasının ABD'de yer alan grup şirketlerinden biri olan Atlantic Broadband, Harron Communications firmasının MetroCast markası adı altında hizmet veren tüm kablo sistemlerini satın almıştır. Cogeco alt şirketi aracılığıyla gerçekleştirdiği bu satın almayı iki bankadan kullandığı krediye ek olarak Caisse de Depot et Placement du Quebec (CDPQ) isimli bir öz kaynak yatırım firmasından aldığı fonlarla gerçekleştirmiştir. Satın alma çeşitli onaylara tabi olup sürecin 2018 yılının Ocak ayında tamamlanması beklenmektedir.

Firmanın yönetim kurulu başkanı ve genel müdürü Louis Audet, MetroCast kablo sistemlerinin satın alınmasının Atlantic Broadband'a genişleyen ve yeni imkânlar sunan ABD kablo TV piyasasında ciddi bir görünürlük sağlayacağını belirtmiş olup bu satın almayla Kanada'da hizmet verdikleri piyasalara yakın yeni çekici piyasalarda abone tabanlarını genişleteceklerini ifade etmiştir.

MetroCast'in şebekesi 236,000 ev ve işyerine ulaşmakta olup yaklaşık 120.000 genişbant, 76.000 kablo TV ve 37.000 telefon müşterisine hizmet vermektedir. Atlantic Broadband bu satın almayla hizmet verilen abone sayısı temel alındığında ABD'deki en büyük dokuzuncu kablo TV işletmecisi olacağını iddia etmektedir.²¹

²⁰ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/07/11/cincinnati-bell-agrees-usd650m-deal-for-hawaiian-telcom/> adresinden ulaşılabilmektedir.

²¹ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2017/07/11/atlantic-broadband-acquiring-metrocast-for-usd1-4bn/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

GSMA

GSMA Intelligence Sahra Altı Afrika Mobil Ekonomi Raporu

GSMA Intelligence firması Sahra Altı Afrika Mobil Ekonomi Raporunu yayımlamış olup söz konusu raporda yer alan ana unsurlar aşağıda özetlenmektedir:

2016 yılı sonu itibariyle Sahra Altı Afrika ülkelerinde 420 milyonda fazla özgün mobil abone bulunmakta olup; bu rakam %43'lük bir penetrasyon oranına tekabül etmektedir. Bölge diğer tüm bölgelerden daha hızlı gelişmeye devam etmekte olup bileşik bir yıllık büyüme oranı %6,1'dir. Bu oran dünya ortalamasından yaklaşık %50 daha fazladır. Bölgenin 2020 yılında yarım milyardan fazla özgün mobil aboneye sahip olacağı öngörülmekte olup bu rakam 2020 için tahmin edilen nüfusun yarısıdır.

2016 yılı sonunda 731 milyon olan sim kart sayısının 2020 yılında 1 milyara ulaşacağı tahmin edildiği bölgede 16 yaş altındaki bireylerin %20'si, kadınların ise %17'si mobil aboneliğe sahiptir. Bu kesimlerin mobil hizmetlerle tanıştırılması bölgenin gelecekteki büyüme potansiyeline önemli bir katkı sağlayacak olup en kalabalık piyasalar olan Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Etiyopya, Nijerya ve Tanzanya 115 milyonluk yeni aboneyle 2020'de bu gelişimin neredeyse yarısına ev sahipliği yapacaktır.

2016 yılında bölgede sunulan mobil teknoloji ve hizmetler 110 milyar ABD doları değerinde ekonomik değer yaratmış olup bu rakam bölge gayrisafi yurtiçi hasılasının %7,7'sine tekabül etmektedir. 2020 yılında mobil hizmetlerin ekonomiye katkısının bölge gayrisafi yurtiçi hasılasının %8,6'sını oluşturacak şekilde 142 milyar ABD dolarına çıkması beklenmektedir. Mobil ekosistem Sahra Altı Afrika ülkelerinde 3,5 milyondan fazla iş imkânı yaratmış olup diğer sektörleri de desteklemektedir. 2016

yılında sadece mobil hizmetlerden vergi olarak 13 milyar ABD doları gelir elde edilmiştir.

Sahra Altı Afrika ülkelerinde mobil teknolojilere doğru kayma ilerleyen yıllarda daha da hızlı olacaktır. Mobil veri hizmetlerine talebin artması ve genç nüfusun mobil cihazlara ilgisi mobil sayısal hizmetlerin artışını beraberinde getirecek olup yetenekli girişimlerin bölgedeki faaliyetlerini arttırmasına yol açacaktır. 2016 yılında bölgede kurulan 77 teknoloji girişimi 366,8 milyon ABD doları kaynağı bölgeye getirmiştir. Bu rakam bir önceki yılın rakamından %33 daha fazladır. Bölgedeki mobil işletmeciler de teknolojik ekosistemin gelişmesi için kilit bir rol oynamaktadır. Söz konusu işletmeciler ortak girişimler, teknoloji düşümleri, doğrudan yatırımlar, şebeke arabirimlerine erişim izinleri ve dağıtım kanalları aracılığıyla yeni girişimleri desteklemektedirler.²²

BEREC

Şebeke Tarafsızlığı

BEREC Başkanı Sebastien Soriano 17 Temmuz tarihinde Karadağ'ın Kotor kentinde gerçekleştirilen “*Sayısal Doğumlu Medya Karnavalı*” (the Digital-born Media Carnival) etkinliğine katılmıştır²³. Söz konusu etkinlik ile çevrimiçi medya temsilcileri, bilgi kâşifleri ve sayısal haklar savunucuları ifade özgürlüğünün geleceği ve kamu ile ilişkiler kapsamında medya profesyonelliğinin korunması konularını tartışmak amacıyla biraya gelmiştir. Sebastien Soriano ise yaptığı konuşmada artık şebeke tarafsızlığı konusunda Avrupa kurallarının net olduğu ve tartışılmayacağı, gündemin ise ulusal düzenleyici kurumlar ile BEREC'in söz konusu kuralları Avrupa çapında nasıl tutarlı ve etkin bir şekilde uygulayacağı olduğunu ifade etmiştir. “*Şebeke Tarafsızlığının Vaatleri ve Sorunlar*” (*Promises and Perils of Net Neutrality*) başlıklı panelde BEREC Başkanı,

²²Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://www.gsmaintelligence.com/research/?file=7bf3592e6d750144e58d9dcfac6adfab&download> adresinden ulaşılabilir.

²³ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye http://berec.europa.eu/eng/news_and_publications/whats_new/4470-berec-chair-berec-and-nras-have-a-role-to-make-net-neutrality-implementation-a-success-in-europe adreslerinden ulaşılabilir.

Şebeke Tarafsızlığı kurallarının benimsenmesinin faydaları ve karşılaşılan güçlükler konusunda görüşlerini açıklamıştır. Ayrıca, yeni benimsenen Şebeke Tarafsızlığı kurallarının uygulanması kapsamında ulusal düzenleyici kurumların yaptığı çalışmaları da aktarmıştır. Sebastien Soriano yapılan çalışmalar arasında piyasanın izlenmesi, internet hizmet sağlayıcılardan bilgi toplanması, müşteri şikâyetleri platformları kurulması ve trafik yönetimi pratiklerinin tespit edilmesine yönelik önlemler alınmasını saymıştır. Söz konusu çalışmalar arasında ulusal düzenleyici kurumların aşağıdaki zorlayıcı eylemleri de yer almaktadır:

- İnternet erişim hizmetlerinin kalitesinin düşmesinin, engellenmesinin ilgili internet servis sağlayıcıdan talep edilmesi,
- Sorunlu trafik yönetim pratiklerinin sonlandırılmasının veya düzeltilmesinin talep edilmesi,
- Bazı durumlarda sunulan özel hizmetlerinin sunumunun durdurulmasının talep edilmesi,
- Şebeke tarafsızlığı düzenlemesi ile çelişen internet servis sağlayıcılara idari para cezası uygulanması.

3. AB SAYISAL TEK PAZARI

1. Avrupa Komisyonu'nun Avrupa'da Yüksek Hızlı Bilgisayar Girişimi (High Performance Computing Initiative, HPC) İçin İstişare Süreci

Komisyon Avrupa'da gelecek nesil veri altyapısı ve bilgi işlem sistemlerinin gelişimini destekleyecek Avrupa'nın tamamını kapsayacak HPC girişimi hakkında öne çıkan hususları belirlemek amacıyla ilgili paydaşların görüşlerini toplamayı amaçlamaktadır²⁴.

HPC Avrupa Birliği içinde bilim, toplum ve ekonomi için çok önemli fırsatları ihtiva etmektedir. Süper bilgisayarlar kişiselleştirilmiş ilaç kullanımı, insan beyninin gizemlerinin çözülmesi, iklim değişikliği tahminleri ya da büyük ölçekli endüstriyel ve doğal afetlerin etkilerinin azaltılması gibi sosyal ve bilimsel hususlarla başa çıkmada çok önemli avantajlar sağlayacaktır. Bu kapsamda üniversiteler, özel sektör, HPC gelişimiyle ilgilenen kamu kurum temsilcileri ve kullanıcılar aşağıda ifade edilen husularda görüşlerini paylaşmaya davet edilmektedir;

- HPC'nin Avrupa'daki mevcut durumuyla ilgili olarak öne çıkan hususlar
- AB tarafından koordine edilen eylemin katma değeri
- HPC girişiminin temel hedefleri
- HPC girişiminin unsurları (zaman çerçevesi, katılımcılar ve görevleri, sorumlulukları)

Kamuoyu görüşlerinin 5 Eylül 2017 tarihine kadar paylaşılması beklenmektedir.

²⁴ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/have-your-say-future-eu-high-performance-computing-initiative> adresinden ulaşılabilir.

2.Avrupa Birliğinde Roaming

28 AB ülkesi ya da İzlanda, Lihtenştayn veya Norveç'te (Avrupa Ekonomik Bölgesi, EEA) bir mobil sözleşmesi olan AB vatandaşı 2017 yazından itibaren roamingi kullanmaya başlamıştır²⁵.

AB Roaming: Ulusal bir mobil işletmecisine abone olup başka bir AB/EEA ülkesinde buldukları zaman aşağıdaki işlemler için yerel tarife üzerinden fiyatlandırılmaktadır;

- Kendi ülkelerindeki bir numarayı aradıklarında veya kısa mesaj gönderdiklerinde,
- Bulunulan AB/EEA ülkesindeki bir numara arandığında veya kısa mesaj gönderildiğinde,
- Herhangi bir AB/EEA ülkesine ait bir numara arandığında veya kısa mesaj gönderildiğinde,
- Herhangi bir AB/EEA ülkesinde internete bağlanıldığında,

AB Dışındaki Roaming: Aşağıdaki işlemlere tarife planına göre belirlenen özel ücret üzerinden ödeme yapılmaktadır;

Yaşanılan ülkede bulunulması durumunda

- Başka bir AB/EEA ülkesindeki numara arandığında veya kısa mesaj gönderildiğinde,
- AB/EEA bölgesinde olmayan bir numara arandığında veya kısa mesaj gönderildiğinde,

Başka bir AB/EEA ülkesinde bulunulması durumunda

- AB/EEA bölgesinde olmayan bir numara arandığında veya kısa mesaj gönderildiğinde,

AB/EEA bölgesinde olmayan bir ülkede bulunulması durumunda

²⁵ Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/how-eu-roaming-works> adresinden ulaşılabilmektedir.

- Arama yapıldığında ve kısa mesaj gönderildiğinde,
- İnternete bağlanıldığında.